25/01/2024

Μητσοτάκης: Θα επιμείνουμε στην επανένωση των Γλυπτών του Παρθενώνα

/ Επικαιρότητα

Στα Γλυπτά του Παρθενώνα αναφέρθηκε ο Πρωθυπουργός, Κυριάκος Μητσοτάκης στο μήνυμά του για τα εγκαίνια της έκθεσης «Cycladic Art: The Leonard N. Stern Collection on Loan from the Hellenic Republic» του Μητροπολιτικού Μουσείου Τέχνης της Νέας Υόρκης.

Όπως είπε ο κ. Μητσοτάκης, πρόκειται για το πιο εμβληματικό, το πιο σημαντικό έκθεμα της Κλασικής Ελλάδας στο απόγειό της, που σήμερα δεν βρίσκονται στο σύνολό τους στην Ελλάδα.

«Θα επιμείνουμε στην επανένωσή τους για πολλούς λόγους, αλλά ένας, κατά τη γνώμη μου, είναι ο πιο σημαντικός: διότι μόνο αν τα δούμε μαζί, in situ, στη σκιά της Ακρόπολης, μπορούμε να εκτιμήσουμε πραγματικά την τεράστια πολιτιστική τους σημασία για τον δυτικό πολιτισμό» σημείωσε ο πρωθυπουργός.

Ολόκληρο το μήνυμά του:

Καλησπέρα σας, λυπάμαι πολύ που δεν μπόρεσα να είμαι μαζί σας απόψε στο MET, ένα από τα πιο σπουδαία μουσεία του κόσμου. Πρόθεσή μου ήταν να είμαι εκεί για να μοιραστώ αυτή την εξαιρετικά σημαντική στιγμή όχι μόνο για το MET και το Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης, αλλά και για την ελληνική διασπορά στις Ηνωμένες Πολιτείες, για τον ελληνικό λαό και για τη συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών μας.

Δεν βρίσκομαι μαζί σας καθώς παλεύω ακόμα με έναν πυρετό και, ενώ αισθάνομαι καλύτερα, μου συνέστησαν να μην ταξιδέψω. Όμως σας διαβεβαιώνω ότι είμαι «μαζί σας πνευματικά», ακόμη και αν το «μαζί σας σωματικά» αποδεικνύεται λίγο πιο δύσκολο.

Κυρίες και κύριοι, επιτρέψτε μου να ξεκινήσω ευχαριστώντας τον Leonard Stern που συγκέντρωσε αυτή την εξαιρετική συλλογή. Leonard, το πάθος και η γενναιοδωρία σου κατέστησαν δυνατή αυτή τη συνεργασία. Αγαπητοί φίλοι, ως Έλληνες είμαστε περιτριγυρισμένοι από την Ιστορία και ως Έλληνες έχουμε πλήρη επίγνωση της σημασίας αυτής της Ιστορίας. Γι' αυτό και τέτοιες βραδιές έχουν σημασία, επειδή ως θεματοφύλακες της αρχαίας ιστορίας της Ελλάδας, η διατήρηση, η προστασία και η προβολή της ελληνικής αρχαιότητας δεν είναι απλώς σημαντική, είναι απαραβίαστη, αποτελεί καθήκον και δέσμευση που δεν πρέπει ποτέ να αθετηθεί.

Ναι, αυτό σημαίνει ότι μέρος της αποστολής μου ως Πρωθυπουργός αφορά τη διασφάλιση της επιστροφής των ελληνικών αρχαιοτήτων στην Ελλάδα. Σημαίνει όμως επίσης ότι έχω καθήκον να διασφαλίσω ότι σε αυτήν την προσπάθεια οι συλλογές αυτές θα είναι επίσης διαθέσιμες σε όσο το δυνατόν ευρύτερο κοινό. Αυτό βέβαια δεν είναι απαραίτητα απλό. Η συζήτηση σχετικά με την επιστροφή, τον επαναπατρισμό, την ιδιοκτησία και τη δημόσια προσβασιμότητα έχει αποδειχθεί μερικές φορές πολύ διχαστική και οι συζητήσεις συχνά υπερβολικά αμφιλεγόμενες ή δυσάρεστες.

Αυτό που γιορτάζουμε σήμερα είναι πολύ διαφορετικό. Το αποτέλεσμα δύο και πλέον ετών δουλειάς, έχουμε καταλήξει σε μια συμφωνία που επικυρώθηκε από το Ελληνικό Κοινοβούλιο και η οποία αλλάζει προς το καλύτερο όλη τη συζήτηση. Η

συμφωνία αυτή σηματοδοτεί την έναρξη μιας 50ετούς συνεργασίας που αναγνωρίζει την κυριότητα της έκθεσης στην Ελλάδα, χωρίς προσφυγή στα δικαστήρια. Και διασφαλίζει ότι οι λέξεις «Δάνειο της Ελληνικής Δημοκρατίας – Υπουργείο Πολιτισμού» υιοθετούνται ως μέρος μιας τέτοιας συμφωνίας για πρώτη φορά διεθνώς. Αλλά, εξίσου σημαντικό είναι ότι φανερώνει ένα πλαίσιο νέων δυνατοτήτων γύρω από τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε την αρχαιότητα.

Για πρώτη φορά αυτή η συλλογή θα παρουσιαστεί στη Νέα Υόρκη, αφού μέρος της είχε εκτεθεί στην Ελλάδα, την πατρίδα της. Πράγματι, από τα 161 έργα που εκτίθενται, 15 από τα σημαντικότερα έχουν ήδη βρεθεί τον τελευταίο χρόνο στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης, σε μια παγκόσμια πρεμιέρα με τίτλο «Γυρισμός. Κυκλαδικοί θησαυροί στο ταξίδι της επιστροφής». Ωστόσο, μια σύμπραξη δεν είναι μονόδρομος. Αρχαιότητες από τη μόνιμη συλλογή του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης θα μετακινηθούν σταδιακά προς άλλη κατεύθυνση, φεύγοντας από την Ελλάδα με προορισμό τις δικές σας ακτές για πρώτη φορά. Τα εγκαίνια αυτής της έκθεσης αποδεικνύουν ότι η προώθηση της αρχαιότητας μέσω σύμπραξης -μεταξύ μουσείων και μεταξύ κρατών- μπορεί πραγματικά να λειτουργήσει.

Κυρίες και κύριοι, αυτές οι αρχαιότητες δίνουν μια μοναδική εικόνα του κυκλαδικού πολιτισμού -μιας περιόδου που ξεκίνησε πριν από 5.000 χρόνια. Αυτός είναι ο λόγος που λέω στον Max και την ομάδα του, στον έφορο Sean Hemingway, στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης και στη Λίνα Μενδώνη και την ομάδα της στο ελληνικό Υπουργείο Πολιτισμού: σας ευχαριστώ που το κάνατε δυνατόν. Αγαπητοί φίλοι, αυτή η συνεργασία θέτει νέα πρότυπα στην ευρύτερη συζήτηση για το πώς αντιμετωπίζουμε το ζήτημα του επαναπατρισμού των αρχαιοτήτων μας. Επομένως, επιτρέψτε μου να κλείσω με αυτή τη σκέψη: καθώς εξετάζουμε το μέλλον των αρχαιοτήτων σε όλο τον κόσμο, θα πρέπει πάντα να αναγνωρίζουμε ότι κάθε περίπτωση είναι διαφορετική. Καθεμία έχει τα δικά της μοναδικά χαρακτηριστικά και τη δική της βάση υποστηρικτικών στοιχείων.

Δεδομένου ότι οι αποδεικτικές διαδικασίες για οποιαδήποτε δικαστική διεκδίκηση γύρω από πολιτιστικά αγαθά είναι στις περισσότερες περιπτώσεις πολύ δύσκολες, δαπανηρές και περίπλοκες, μια πιο ρεαλιστική προσέγγιση είναι συχνά η πιο πρακτική προσέγγιση. Η σημερινή συνεργασία είναι το αποκορύφωμα αυτού του πραγματισμού. Αυτό έχει σημασία γιατί άλλοι παρακολουθούν και αναρωτιούνται τι άλλο είναι δυνατό. Μιλάω φυσικά για τα Γλυπτά του Παρθενώνα. Το πιο εμβληματικό, το πιο σημαντικό έκθεμα της Κλασικής Ελλάδας στο απόγειό της, που σήμερα δεν βρίσκονται στο σύνολό τους στην Ελλάδα.

Εδώ και δύο χρόνια, έχουμε εποικοδομητικές συζητήσεις με τον Πρόεδρο του Βρετανικού Μουσείου για μια πιθανή νέα συνεργασία που θα φέρει τα δύο μέρη των Γλυπτών μαζί, ως ένα, στην Αθήνα. Επιτρέψτε μου να είμαι σαφής, θα επιμείνουμε

στην επανένωσή τους για πολλούς λόγους, αλλά ένας, κατά τη γνώμη μου, είναι ο πιο σημαντικός: διότι μόνο αν τα δούμε μαζί, in situ, στη σκιά της Ακρόπολης, μπορούμε να εκτιμήσουμε πραγματικά την τεράστια πολιτιστική τους σημασία για τον δυτικό πολιτισμό. Πιστεύω ότι και οι δύο πλευρές το καταλαβαίνουν αυτό. Και πιστεύω ότι και οι δύο πλευρές έχουν το όραμα να δουν πέρα από τις διαφωνίες του παρελθόντος και να αγκαλιάσουν μια νέα εποχή συνεργασίας που θα είναι επωφελής για όλους.

Σας ευχαριστώ πολύ, εύχομαι σε όλους σας μια πολύ ευχάριστη βραδιά.